

اینجانب باید روزی بصورت سپاه اخلاق و هادی افراد و جوامع بشری در آید
که مین آبه شریفه ذیلا درج میشود

کنتم خیرامة اخرجت للناس تأمرون بالمعروف و تنهون عن المنکر
و تؤمنون بالله

امید است که با صابون حکمت و آب معرفت کلیه لکه‌ها و بدنامی‌ها
را شسته و دست‌بسته و دست‌یکدیگر داده و در سایه اتحاد و اتفاق مدینه
فاصله‌ای تشکیل داده و با حربه اخلاق و شرافت و تقوی و پرهیزگاری به
بدبختیها و آلام جامعه خود و عالم بشریت خاتمه دهیم و طوری در حیات
خود رفتار نماییم که اندیشه و رفتار و کردار ما برای دیگران حجت و
سرمشق واقع شود و توفیق همگی را در این امر مهم از خداوند مسئلت
می نمایم .

۳۱۰۰۱

شماره ۳۰۲۶۲

۶۶ - لایحه قانونی متمم لایحه قانونی مطبوعات

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۴ دیماه ۱۳۳۶

ماده اول (بآخر ماده ۲۶ لایحه قانونی مطبوعات مصوب ۳۱/۹/۱۶ جمله ذیل:
« در مورد این ماده و ماده ۲۴ لایحه قانونی مطبوعات روزنامه و مجله بطور کلی
اعم از شماره که در آن مقاله اهانت آمیز و تهمت و افتراء درج شده بشماره‌های بعدی آن بدستور
دادستان شهرستان توقیف می‌شود و مادام که متهم تحت تعقیب کیفری است انتشار نخواهد یافت.
در صورتی که متهم برائت حاصل نمود متضرر میتواند دادگاه مدعی عرضحال خسارت
ناشی از توقیف تقدیم نماید و دادگاه مزبور در این مورد مکلف است خارج از نوبت رسیدگی
و رای مقننی صادر کند این رای قطعی است و مداول تبصره ذیل ماده ۳ لایحه قانونی مطبوعات
در این مورد نیز لازم الاجراست »

اضافه میشود

ماده (۲) وزارت کشور و دادگستری و فرهنگ مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد.
 برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب ۲۰ مرداد ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی مقرر
 لایحه قانونی مطبوعات مشتمل بر دو ماده تصویب میشود.
 نخست وزیر - دکتر محمد مصدق
 بتاريخ اول دیماه ۱۳۳۱

۳۱۰۱۰۱

شماره ۳۰۴۶۸

۶۷ - لایحه قانونی سازمان اداره پزشکی قانونی وزارت دادگستری

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۴ دی ۱۳۳۱
 ماده اول (اداره پزشکی قانونی در وزارت دادگستری تشکیل و تحت نظر مستقیم
 وزیر دادگستری توسط دادستان شهرستان شهرستان اداره میشود .
 ماده دوم (اداره پزشکی قانونی مشتمل بر یک رئیس دارای پایه ۹ پزشکی بکمی و یک معاون
 دارای پایه ۸ پزشکی بکمی و هشت پزشک که ممکن است تا پایه ۸ پزشکی بکمی داشته باشند
 خواهد بود .
 ماده سوم (اداره پزشکی قانونی دارای تالار تشریح و آزمایشگاه زهر شناسی و
 آسیب شناسی و آزمایشگاه تشخیص دارو و مواد غذایی فاسد است که بده کافی پزشکیار
 خواهد داشت .
 ماده چهارم (اداره پزشکی قانونی دارای دفتری خواهد بود که یک رئیس و به عده
 لازم کارمند خواهد داشت .
 ماده پنجم (وظائف اداره پزشکی قانونی و طرز کار و شرایط انتخاب و استخدام
 پزشکان قانونی طبق آیین نامه ایست که وزارت دادگستری تهیه کرده و بوقوع اجراء میکند .
 ماده ششم (وزارت دادگستری و وزارت دارائی مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد .
 برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مردادماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی سازمان
 اداره پزشکی قانونی وزارت دادگستری مشتمل بر شش ماده تصویب میشود .
 نخست وزیر - دکتر محمد مصدق
 بتاريخ اول دیماه ۱۳۳۱

۳۱۰۱۰۱

شماره ۳۰۴۹۰

۶۸ - لایحه قانونی بازنشستگی کارمندان دولت

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۴ دی ۱۳۳۱
 ماده واحده - از تاریخ تصویب این لایحه قانونی نامدت (۲ ماه) وزراء و نفل

وزارت بهداری و مدیر عامل سازمان برنامه فطلی اختیار داده بشود به منظور تبدیل هزینه اداری و پرسنلی کارمندان و خدمتکاران خود را باز نشسته نایبانه هرچند مشمول مقررات بازنشستگی نباشند .

حقوق بازنشستگی این قبیل کارمندان مساوی بایک سیم حقوق و مزایای دریافتی آنان ضرب در سنوات خدمت خواهد بود .

تبصره - طریق اجرای این اختیار را هیئت وزراء تعیین خواهد نمود
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مرداد ماه ۱۳۳۱ ماده واحده لایحه قانونی بازنشستگی کارمندان دولت و یک تبصره تصویب میشود
بتاریخ سیام آذرماه ۱۳۳۱

نخست وزیر - دکتر محمد مصدق

۳۱۵۹۳۰

شماره ۳۰۴۴۴

۶۹ - لایحه قانونی الغاء عوارض در دهات

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۴ دی ۳۱

ماده اول (از تاریخ تصویب این لایحه قانونی بتغیر از سهمی که مالک از محصول شوی و صیفی و باغات و علف چر و باغچه‌ها و اجاره و غیره دریافت میکند اخت هرگز نه عوارض از قبیل گوسفند، بره مرغ، روغن، بونه و سرانه و امثال آن ممنوع است .

تبصره (۱) هرگاه مبلغی نقد و باعده‌ای جنس از قبیل روغن، پنیر و غیره بجای یکی از درآمدهای یک دهه، مولاچر و سهم ما کانه از محصول شوی و صیفی و باغات و علف چر و حق مرتع و چرهبانه و غیره میباشد از طرف مالک وصول میشود، آن مبلغ و باعده‌ای جنس چر و عوارض منظور در این لایحه قانونی نخواهد بود و کشاورز موظف است مطابق عرف و عادت معمول سابق در محل رفتار نماید .

تبصره (۲) اگر در ملکی در موقع برداشت محصول مقداری جنس یافتند از مبرانه برداشت شد اگر این برداشت برای انجام باره خدمات اجتهای و با مراسم مذهبی و با امور دیگر منع آن هاید طرفین میشود باشد این مقدار جنس و نقد مشمول قانون انواع عوارض نخواهد بود ولی اگر این برداشت منحصراً بفتح مالک باشد مشمول مقررات این لایحه قانونی خواهد بود .

ماده دوم (مالک نمیتواند برای امور شخصی خود زارعین را بکار وادار کند و یا از عوامل زراعت و اموال آنها استفاده نماید مگر برضای زارعین و با پرداخت قیمت و اجرت عادلانه .
تبصره - در دهاتی که حمل جنس از قبیل از خرمن یا بنابر بجهده زارع است این رسم کماکان معمول خواهد بود .

ماده سوم (متعلقین از مواد فوق برداشت دو برابر قیمت مال یا مبلغ دریافتی یا میزان کرایه شخصی که مورد تمدنی قرار گرفته است محکوم خواهند شد .
ماده چهارم (در صورتیکه نسبت تشخیص بین عوارض و بهره مالکانه اختلافی بین مالک و

کشاورز حاصل شود بعضی شکایت یکی از طرفین شورای عمران و تعاون شهرستان موضوع را با سرعت اوقات رسیدگی نموده و تشخیص شود با اکثریت نسبی قاطع خواهد بود .

ماده پنجم (مراجع صالحه دادگستری موظفند بعضی وصول شکایت موضوع را بقید فوریت و خارج از نوبت رسیدگی نموده و حکم لازم را صادر نمایند .

ماده ششم (لایحه قانونی الفاء عوارض دردهات مصوب ۳۱۵۲۲ از تاریخ تصویب این لایحه قانونی لغو میشود .

ماده هفتم (وزارت کشور و دادگستری مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد .
برطبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مرداد ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی الفاء عوارض دردهات مشتمل بر ۷ ماده و ۳ تبصره تصویب میشود .
بتاریخ ۳۰ آذرماه ۱۳۳۱

نخست وزیر - دکتر محمد مصدق

۳۱۵۱۰۱

شماره ۳۰۴۵۲

۷۰ - لایحه تشویق صادرات و صدور پروانه بازرگانی خارجی

فصل اول - تشویق صادرات

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۴ دی ۳۱

ماده ۱ - صادرات کشور از پرداخت هرگونه عوارض داخلی معاف است و انجمن های شهر حق ندارند بهیچ عنوان عوارضی بکالاهای صدوری کشور تحمیل یا اذکالاهای صدوری که جهت صدور به خارج از شهر عبور مینماید - واریض مطالبه نمایند و فقط از آنچه از کالاهای صادراتی که در شهر مصرف میشود میتوانند عوارضی دریافت کنند .

ماده ۲ - نسبت به عوارضی که در مقابل انجام خدمت یا استفاده از وسائل متعلق به انوات از قبیل باربری و انبارداری و مهر در سرب و عوارض بندری و بارگیری کشتی از طرف گمرک و کرایه حمل و نقل بوسیله راه آهن دولتی طبق تعرفه و مقررات مربوطه دریافت میگردد در مورد کالاهای صدوری از ۴۰ تا ۶۰ درصد تخفیف با تصویب هیئت وزیران منظور خواهد گردید .

ماده ۳ - شرکت های صادراتی که فعالیت های خود را منحصر صدور یک یا چند نوع کالای صادراتی نموده تشخیص وزارت اقتصاد ملی برای انجام این منظور تاسیسات فنی و تخصصی بوجود آورند از مزایای زیر برخوردار خواهند بود :

الف - شرکت های صادراتی که بعداً تشکیل شوند از تاریخ شروع بهره برداری تا مدت ۲ سال از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهند بود

ب - هر قسم لوازم بسته بندی از قبیل گونی - پارچه چتانی - پارچه برزنت - ریسمان و طناب سفلی - تسه فلزی - میخ - کاغذ - مقوا - نخه - حلبی های ساده - لاک زده و غیره که برای تهیه قوطی و چلیک و تهیه ظروف کالاهای صادراتی وارد گردد بتواند ورود وقت و شرطا

حقوق صدور آپیه وارد شده از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی ماف خواهد بود و قسم معادل حقوق و عوارض گمرکی سیرده نقدی یا ضمانت بانکی خواهند سپرد که هنگام اراده آن به خارج مسترد خواهد گریه

ج - ماشینهای پایه پاک کنی - ماشینهای پشم شویی - منگهای عدل بندی - ماشینهای ضد ضرونی نمون کالای - ماشینهای کنسروسازی و وطنی سازی از مقوا و حلبی - ماشینهای میوه خشک کنی و تمیز نمودن آن ماشینهای مخصوص بیرون آوردن هسته میوه جات - ماشینهای تولید سرما برای ایجادهای صادراتی - ماشینهای بوجاری غلات و حبوبات و تمیز کردن دانه ورق بندی آنها و هر نوع ماشینهای مشابه دیگری بشخص وزارت اقتصاد ملی که برای بهبود نوع اصلاح طرز رقم بندی و بسته بندی و دادن تغییرات در کالای برای مرغوب کردن آن یا برای اینکه کالای صادراتی را بصورت نیم ساخته و ساخته در آورد وارد کشور میشوند از پرداخت هر نوع حقوق و عوارض ورودی ماف خواهند بود .

تبصره ۱) هر یک از کالاها و ماشین آلانی که شرکتی مزبور بموجب بندهای بوج این ماده وارد میکنند بایستی صرفاً بمنظورهای مصرحه بصرف برسد و هر گاه با اجازه وزارت اقتصاد ملی بخواهند جزءاً یا کلاً آنها را بفروش برسانند باید کلیه حقوق و عوارض مربوط را بپردازند و چنانچه بدون کسب پروانه از وزارت اقتصاد ملی بفروش رسانند در برابر حقوق و عوارض مربوطه از آنها دریافت خواهد شد - خریدار متکلف است پروانه مزبور را از فروشنده مطالبه و نگاهداری نماید و الا خریدار و فروشنده متضامناً مسئول پرداخت حقوق و عوارض و جریبه مذکور خواهند بود .

تبصره ۲) پس از انقضاء ده سال از تاریخ ورود فروش اینگونه اشیاء از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی ماف خواهد بود .

ماده ۱۱) اشخاصیکه برای صدور کالایی که بهیچ نحوی از انحاء سابقه صدور نداشته بخواهند ابتکاراً تأسیساتی در کشور بوجود آورند و امتیاز است با آنها امتیاز انحصار صدور در حوزه محدودی از کشور برای مدت حداکثر ۱۰ سال واگذار نماید و شروطی را باینکه از تاریخ اعطای امتیاز منتهی نامت دوسال تأسیسات لازم را در حوزه امتیازی بوجود آورند و الا امتیاز مافی و بی اثر خواهد بود .

ماده ۱۲) کلیه کالاهای صادراتی باید نزد یکی از شرکتی از شرکتهای بیمه مجاز بیمه شوند

ماده ۱۳) مجازات حبس موضوع بند الف ماده ۹ قانون ارژم مصوب ۱۰ اسفند ۱۳۱۴ در مورد متخلفین ماده پنجم قانون مزبور ملغی میشود و تخلفات ارژی صادر کنندگان فقط مشمول جزای نقدی بنده از ماده نهم قانون ارژ خواهد بود مگر آنکه صادر کننده بقصد فرار از پرداخت تعهدات ارژی مرتکب جرمی شده باشد که در این صورت مشمول مقررات عمومی قانون کیفر حکمانی خواهد بود .

کلیه اشخاصیکه نامتیبانی کنند بطوریکه در نتیجه آن کالای نام شخص دیگری غیر از صادر کننده واقعی صادر شود بدو برابر جزای نقدی مذکور در بند از ماده ۹ قانون ارژ محکوم و متضامناً قابل تعقیب و مسئول پرداخت جزای نقدی مقرر خواهد بود .

ماده ۱۴) وزارت اقتصاد ملی مکلف است برای نظارت بر کالای صادراتی مؤسسات مخصوص جهت نظارت و تمهید بقبکساخت بودن وجود و دن و تهیه کالای صادراتی و بشد بازار بین المللی و مطابقت نمونه با کالای صادراتی و غیره تأسیسات و طرق آیین نامه مخصوص مربوط آن تدبیراً کالاهای صادراتی عمده را تابع اخذ گواهینامه از مؤسسه مزبور نماید

فصل دوم

صدور پروانه بازرگانی

ماده ۸) بازرگانانیکه در ایران بتهجارت خارجی میپردازند باید دارای پروانه مخصوص تهجارت خارجی ازوزارت اقتصاد ملی باشند .

ماده ۹) درپهمن ماه هر سال بازرگانی که مایل باقدام بتهجارت خارجی در سال بعد میباشد تقاضانامه ایکه دودسترس آنان قرار داده میشود تکمیل و تسلیم خواهند کرد تقاضانامه مربوط در مرکز اطرف وزارت اقتصاد ملی و در شهرستانها اطرف ادارات اقتصاد یا سایر اداراتی که سمت نماینده کسی وزارت اقتصاد را داشته باشند در دسترس تقاضا کنندگان قرار داده میشود .

تبصره (ساکنین مناطق مرزی که با نقاط مرزی کشور های همجوار به بادله کالا میپردازند در صورتیکه ارزش صادرات آنها از صد هزار ریال در سال تجاوز نکنند از داشتن پروانه تهجارت خارجی معاف میباشد .

ماده ۱۰) شرایط موافقت با صدور تمدید پروانه بازرگانی خارجی بقراودل است:
الف - داشتن سرمایه و اعتبار کافی وحسن شهرت بتصدیق اطاق بازرگانی محل وتایید شبهه محلی بانگملی ایران .

ب - نداشتن محکومیت بتخلف از قوانین اوزی و گمرکی وسایر قوانین بازرگانی .

ج - نداشتن سابقه ورشکستگی بتقصیر .

د - عدم تخلف از مقررات این لایحه قانونی .

ه - نداشتن سابقه شکایت (لااقل سه بار در سال) از طرف معامله کنندگان داخلی یا خارجی که شکایت آنها در مراجع صالح داخلی یا خارجی اهم از محاکم یا موسسات نظارت باشرکت های بیمه وغیره مورد رسیدگی قرار گرفته وتقاضا کنندنده پروانه معررر شده باشد بشرطی که مورد محکومیت بتخلف از ۱۰ درصد موضوع معامله بیشتر بوده باشد .

و - نداشتن پیمان اوزی تصفیه نشده در موعد مقرر بدون عذر موجه طبق تصدیق کمیسیون اوزی .

ز - از سال (۱۳۳۳) بود بیش از یک سال حساب موقوف مالیاتی نداشته باشد :

تبصره ۱) مراجع صالح مذکور در تسمتهای فوق که رسیدگی آنان مورد قبول خواهد بود طبق آئین نامه ایکه بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید تعیین میشود .

تبصره ۲) تخلفات مندرج در تسمت های ب و ه این ماده که تا تاریخ اجرای این لایحه رخ داده باشد مانع صدور پروانه بازرگانی نخواهد بود .

تبصره ۳) پس از صدور پروانه بازرگانی فقدان هر یک از شرایط مندرج در این ماده باعث بطلان پروانه بازرگانی از طرف وزارت اقتصاد ملی خواهد بود .

ماده ۱۱) صدور پروانه بازرگانی خارجی وهمچنین صدور پروانه ورود کالا بنام بازرگانان خارجی مقیم ایران مشروط به رعایت معامله متقابله نسبت به بازرگانان ایرانی مقیم هر یک از کشورهای خارجه میباشد .

تبصره - - بازرگانان خارجی که نمایندگی فروش کلای ساخت کارخانتهای خارجی را در ایران دارا هستند باید مستقیما از کارخانه سازنده نمایندگی داشته باشند .

ماده ۱۲) برای تامین مصارف مربوط بتشویق وتوسعه صادرات و هزینه تبلیغات

تجارتی اذقیل نشر آگهی - مقالات و تهیه مجلات و فیلمهای تپایانی وغیره و ایجاد نمایشگاههای داخلی و شرکت در نمایشگاههای خارجی بینالمللی و ایجاد اطمانهای نمونه در داخله و یادرنمایندگی های ایران در خارجه و تاسیس بانکک بنه پایندگی های اقتصادی در مراکز اقتصادی خارجی که با ایران داد و ستد همده دارند و تمرکز اطلاعات تجارتنی بینالمللی هوایه ذیل وصول خواهد شد.

الف - يك درهمزار بهای کالای صادراتی .

ب - نیمدرهزار از صورت حساب کالای وارداتی هنگام پرداخت بهای کالای مجاز. (بصره ۱) کالاییکه در برابر برات وصول وارد کشور میشود اسناد آن در صورتی بقیفیع تسلیم میگردد که نیم درهمزار مذکور در فوق را بیانک مجاز پردازد . (بصره ۲) مبالغ مذکور در فوق در بک حساب که از طرف وزارت اقتصاد ملی بنام حساب توسعه تجارت خارجی در بانک ملی باز خواهد شد ریخته شده و توسط وزارت نام برده منحصر ابصارف مندرج در این ماده و ماده ۷ خواهد رسید .

بصره ۳) استفاده از این وجوه تابع مقررات محاسبات عمومی نخواهد بود :

ماده (۱۳) صادر کنندگان کالای موظفند قبل از صدور کالای اظهار نامه ای حاوی مقدار نوع و سایر مشخصات کالای و مقصد آن و بهای کالای باز کشور مقصد طبق فرمولیکه از طرف وزارت اقتصاد ملی تهیه میشود امضاء کرده در دو نسخه تسلیم وزارت نام برده نمایند . وزارت اقتصاد ملی مکلف است یک نسخه از اظهار نامه مذکور را در ظرف ۴۸ ساعت مهر کرده بداره گمرکی که تقاضا کننده تعیین میکند تسلیم نماید ادارات گمرک اظهار نامه صدور کالای را از صادر کننده در صورتی قبول خواهد کرد که نسخه مهر شده وزارت اقتصاد ملی مربوط بشارایه تسلیم گردیده باشد .

بصره ۱) چنانچه اعتبار جهت صدور از طرف خریدار خارجه نزد بانک ملی ایران گشوده شده باشد مبلغ اعتبار در اظهار نامه تسلیمی بوزارت اقتصاد ملی ذکر والا بهای حقیقی کالای هنگام صدور بر طبق مقرراتیکه برای تهیه ارزی مقرر گردیده است در اظهار نامه درج خواهد شد .

بصره ۲) اظهار نامه مذکور در این ماده که با چهار نامه قبل از صادرات موسوم است در طهران بوزارت اقتصاد ملی و در شهر متانها بدارات اقتصاد ملی یا اداراتیکه بشانیدگی وزارت اقتصاد ملی تعیین میشوند تسلیم خواهد شد .

بصره ۳) چنانچه مبلغ ارزی که از طرف صادر کننده در اظهار نامه قبل از صادرات ذکر گردیده (بمبلغه) در تهیه ارزی مربوط ذکر شده است بیشتر باشد ملک فروش از تهیه مبلغ مندرج در تهیه ارزی خواهد بود ولی در ذات اقتصاد ملی حق خواهد داشت موضوع را تحت رسیدگی قرار داده و چنانچه معلوم شد ارز حاصل از صدور کالای بیش از مبلغ مندرج در تهیه ارزی بوده متخلف را مورد تعقیب قرار دهد .

ماده (۱۴) وزارت دادائی و وزارت اقتصاد ملی مامور اجرای این لایحه قانونی میباشد و آبن نامه مربوط توسط وزارت اقتصاد ملی در ظرف یکماه تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذاشته خواهد شد .

بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مردادماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی تشویق صادرات و صدور پروانه بازرگانی خارجی مشتمل بر دو فصل و (۱۴) ماده و (۱۳) بصره تصویب میشود .

نخست وزیر - دکتر محمد مصدق

بتاریخ ۳۰ آذرماه ۱۳۳۱

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۶ دی ۳۱

وزارت پست و تلگراف و تلفن

فرمان همایونی راجع اجرای قانون ملی شدن ارتباط تلفنی در سراسر کشور و قانون مزبور که در جلسه سه شنبه ۲۵ آذر ۱۳۳۱ به تصویب مجلس شورای ملی رسیده است ذیلا ابلاغ میگردد.

بالتیفات خداوند متعال

ما

پهلوی ناهنشاه ایران

محل صحه مبارك ماوكاه

نظر ناصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر مداخلیم .

ماده اول - قانون ملی شدن ارتباط تلفنی در سراسر کشور که در جلسه بیست و پنجم آذرماه یکم هزار و سیصد و سی و یک به تصویب مجلس شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجراء گذاشته شود .

ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون استند . بتاریخ اول دی ماه هزار و سیصد و سی و یک

قانون ملی شدن ارتباط تلفنی در سراسر کشور

ماده یک - بموجب این قانون کلیه امور مربوط بتلفن از تاسیس و نگاهداری و بهره برداری آن در سراسر کشور ملی میشود .

ماده دوم - دولت مکلف است در ظرف یکماه از تاریخ تصویب این قانون کلیه تاسیسات و ادوای شرکت سهامی کل تلفن را تصرف نماید .

ماده سوم - برای تاسیس و نگاهداری و بهره برداری تلفن در کلیه شهرها و قصبیات و دهات کشور وزارت پست و تلگراف و تلفن بشاگردگی دولت شرکتی بنام شرکت سهامی تلفن ایران با سرمایه پانصد میلیون ریال که عبارت از پنجاه هزار سهم ده هزار ریالی است در طهران تشکیل میدهد و سهام آن بانام و کلا متعلق بدولت خواهد بود .

تبصره ۱ - تأمین ارتباط تلفن باسیم و بیسیم باخارج از کشور و همچنین ارتباط تلفن عمومی میان شهرها و قصبیات و دهات کشور بوسیله ادارات بیسیم و تلفن دولتی وزارت پست و تلگراف و تلفن انجام میگردد .

تبصره ۲ - وزارت پست و تلگراف مکلف است بمحض تصویب قانون تاسیس تلفن های خودکار شهرهای ایران را بابد نظر گرفتن نفوس شهرها شروع در ظرف دو سال تلفنهای موجود را بتلفنهای خودکار تبدیل نماید .

ماده چهارم - بمطوور اجرای ماده ۳ وزارت پست و تلگراف و تلفن اجازه داده میشود مبلغ ۴ میلیون ریال از بانک ملی استقراض نماید و متدرجا در ظرف مدت ۲۰ سال با نرخ سه در صد در بدوجه وزارت پست و تلگراف و تلفن منظور مستهلك نماید .

ماده پنجم - کلیه دارائی شرکت سابق (اموال و دیون و مطالبات) بشرکت سهامی

تلفن ایران منتقل میگردد و شرکت سهامی تلفن ایران قائم مقام قانونی شرکت سهامی سابق تلفن ایران خواهد بود .

ماده هفتم - وزارت پست و تلگراف و تلفن اجازه داده میشود مطالبات بانک ملی ایران را از شرکت سهامی کل تلفن ایران که اصلا و فرعا تا آخر شهریور ۳۱ به شرح زیر :

اصل آن مبلغ ۱۸۴۱۵۸۰۰۰ ریال

و فرع آن از بهره و کارمزد مبلغ ۳۸۴۷۹۹۵۷ ریال

که جمعا بالغ بر ۲۲۲۶۳۷۹۵۷ ریال می شود از محل وام مذکور در ماده چهار کسر نماید .

تبصره - وام دریافتی ۶ هزار ریالی شرکت سهامی کل تلفن ایران از مشترکین اصلا و فرعا پس از برآوردن ۲۲ هزار شماره تلفن خریداری شده در ظرف ده سال از محل حق الاشتراك و بهای مکالمات تلفن تهران مستطابک خواهد شد .

ماده هشتم - کارکنان شرکت سهامی کل تلفن ایران و موسسه تلفن گیلان که تا تاریخ تقدیم این لایحه (۳۱/۸/۱۵) در خدمت شرکت بوده اند در تهران و شهرستانها کارکنان شرکت سهامی تلفن ایران محسوب میشوند و وزارت پست و تلگراف مکلف است در آیین نامه استخدامی شرکت (که ظرف پنجاه تصویب کمیسیونهای امور استخدامی پست و تلگراف مجلس شورای ملی رسیده و ابلاغ خواهد گردید) وضع آنرا تثبیت نماید و کارکنان مذکور موظفند در حفظ اموال و اشیاء و اوابیجی خود در بهره برداری نهایت مراقبت را بعمل آورند . در صورت تخلف متخلفین تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت و دعوی مربوط باین موضوع دودادگاههای مربوطه خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد .

تبصره - تمام مقررات سابق راجع به حقوق تعاون و غیره کارمندان اعم از فنی و دفتری مادام که آیین نامه جدید تنظیم نشده بقوت خود اقی است .

ماده نهم - بلافاصله پس از ابلاغ این قانون هیئتی از نمایندگان وزارت دادگستری - وزارت دارایی - وزارت پست و تلگراف و تلفن و با اندازه اوم کارشناسان فنی برای رسیدگی به کلیه امور فنی و مالی و اداری شرکت سهامی سابق کل تلفن ایران و کیفیت خرید تاسیسات ۲۲ هزار شماره تلفن تهران که از طرف شرکت سابق بعمل آمده و نحوه مصرف و جره دریافتی بعنوان وام از بانک مردم و همچنین نحوه پرداخت وام از طرف بانک ملی ایران و انعقاد اعطاء این وام با اصول بانکی و مقررات بانک نامبرده مامور میشوند .

این هیئت مکلف است منتها نام مدت ششماه رسیدگی های لازم را بعمل آورده و نتیجه را به دولت گزارش دهند تا متخلفین طبق قوانین جاری کشور مسودد تعقیب قرار گیرند .

ماده دهم - بدوات اجازه داده میشود اساسنامه شرکت سهامی تلفن ایران را منتظر تا یکماه و پس از تصویب کمیسیون پست و تلگراف و تلفن مجلس شورای ملی از مجرای قانونی شرکت بوقوع اجرا گذارد .

ماده یازدهم - کارمندان دولت و کارکنان مشمول مقررات قانون استخدام کشوری که در خدمت شرکت سهامی کل تلفن ایران باشند تابع آیین نامه و مقررات و اساسنامه شرکت خواهند

بود و هر گاه کشور بازنشستگی مقرردر قانون استهدام کشوری را بپردازند از مزایای قانونی استهدام کشوری و بازنشستگی و وظیفه بهره‌مند خواهند شد.

ماده دوازدهم - وزارت پست و تلگراف و تلفن مجاز است برای ایجاد تاسیسات و بهبود ارتباطات و املازم را حداکثر نرخ بانک ملی ایران با تصویب هیئت وزیران برای مدتی که در تصویب نامه مربوط تعیین میشود از بانکهای داخلی با از مردم دریافت و از محل درآمد شرکت تلفن و صرفه جوییهای بودجه خود متدرجا پرداخت و مستهلك نماید.

ماده سیزدهم - دولت مكلف است بلافاصله پس از تصویب این قانون ترتیب اجرای مقررات ملی ضمن ارتباطات تلفنی را در گیلان نیز بدهد.

ماده چهاردهم - حق الاشتراك نباید بدون اجازه مجلس شورای ملی اضافه شود.

ماده پانزدهم - مجموع وامیکه طبق ماده ۱۲ اجازه داده شده حداکثر یکصد میلیون ریال است که نیمی از آن برای شرکت سهامی تلفن ایران و تمام با اجازه افزایش متناسب سرمایه و تمدد سهام شرکت ناه برده بوده و نیم دیگر برای سایر دستگاههای ارتباطی وزارت پست و تلگراف و تلفن قرار خواهد گرفت.

دولت مكلف است وام اول را از محل عایدات خالص سالیانه شرکت سهامی تلفن ایران و وام دوم را از محل صرفه جوییهای سالیانه وزارت پست و تلگراف و تلفن و یا هر دو وام را از محل اعتباراتی که لای الاقتضای بودجه سالیانه کل کشور منظور میشود در مدت مقرر در ۱۲ ماده مستهلك نماید.

ماده شانزدهم - نرخ متوسط بازار در مدت یکسال قبیل از تصویب این قانون که طبق ماده ششم ماخذ پرداختهای سهام قرار خواهد گرفت توسط هیئتی مرکب از نمایندگان وزارتخانه های پست و تلگراف و تلفن و داران و اقتصاد ملی و دادگستری و بانک ملی ایران تشعیص و پس از تصویب هیئت دولت به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده هفدهم - کلیه مقررات و قوانین که مغایر با مقررات این قانون باشد ملغی و وزارت پست و تلگراف و تلفن مأمور اجرای این قانون میباشد.

این قانون که مشتمل بر ۱۷ ماده است در جلسه شنبه بیست و پنجم آذرماه ۱۳۳۱ بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

نایب رئیس مجلس شورای ملی احمد دروسی

اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است.

نخست وزیر

ماده ۲۰ - جلسات شورای عالی در مرکز اصلی شرکت با حضور مدیر عامل بطریق هادی تشکیل میشود جلسات عادی بدعوت رئیس هیئت مدیره در هر سال دونوبت در هر پیروز ماه و بهین ماه تشکیل میگردد بودجه هر سال در جلسه بهین ماه سال قبل و ترازنامه هر سال در جلسه شهر پیروز ماه سال بعد مطرح و تصویب خواهد رسید .

جلسات فوق ماده بنا بقاضای رئیس هیئت مدیره و با بقاضای نفر از اعضای شورای عالی و پایه نفر از اعضای هیئت مدیره و با بقاضای هیئت بازرسی در مرکز اصلی شرکت و با در تهران تشکیل میشود دستور جلسه فوق ماده را کسانی که قاضای تشکیل آنرا نوده اند تعیین میکنند و رئیس هیئت مدیره منتها تا یکماه پس از وصول چنین قاضای جلسه را تشکیل میدهد . در جلسات شورای عالی غیر از آنچه در دستور همین شده است مذاکره ای نخواهد شد مدیران شرکت و هیئت بازرسی میتوانند در جلسات شورای عالی حضور پیدا کنند ولی حق رای نخواهند داشت .

تبصره ۱ - دستور جلسه و ترازنامه و بودجه سالانه شرکت و کلیه پیشنهاد های هیئت مدیره لا اقل ۱۵ روز قبل از تشکیل جلسه شورای عالی باید در اختیار کلیه اعضای آن گذارده شود .

تبصره ۲ - هزینه مسافرت اعضای شورای عالی و انعام آنها در خر مشهر در مدتیکه برای تشکیل جلسه لازم است سنده شرکت میباشد .

تبصره ۳ - در صورتیکه مدیر عامل نتواند در جلسه فوق ماده شرکت نماید کسی را که بست نماینده خود تعیین نوده در جلسه شرکت خواهد کرد .

مطابق قانون اعطای اختیارات مصوب ستم مرداد ماه ۱۳۳۱ ماده واحده لایحه قانونی متمم لایحه قانونی اسامنامه شرکت ملی نفت ایران تصویب میشود .

بتاریخ دوم دیماه ۱۳۳۱ نخست وزیر دکت محمد مصدق

شوریه کانون انسانی و مطالعات فرهنگی

شماره ۳۰۱۷۴

۳۱۰۱۰۲

۷۲- لایحه قانونی بخشوگی جرائم مالیات مستغلات

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۶ دی ۳۱

ماده واحده - وزارت دارائی میتواند با تقیط بقایای مالیات مستغلات سنوات قبل از ۱۳۳۱ موافقت نماید مشروط بر آنکه مودیان مالیات بر مستغلات بدهی مالیاتی ۱۳۳۱ خود را با زبان دیر کرد تقدیر اداخت و بموجب سند رسمی تمهید نمایند بقایای مالیاتی خود را نیز تا آخر سال ۱۳۳۱ با قسط بپردازند .

در صورتیکه مودیان بقایای مالیاتی خود را بدین ترتیب تصفیه نمایند و اقساط هم معوق ایامه جرائم مقرر از آنها مطالبه نخواهد شد .

مطابق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مرداد ماه ۱۳۳۱ ماده واحده راجع ب بخشوگی جرائم مالیات مستغلات تصویب میشود .

بتاریخ اول دیماه ۱۳۳۱ نخست وزیر - دکت محمد مصدق

۷۳- لایحه قانونی محدودیت ورود اتباع خارجه

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۷ دی ماه ۳۱

ماده اول- مأموریت مجدد کسانیکه در ایران بپهر عنوانی قبل از تصویب این لایحه قانونی مأموریت یا خدمتی داشته‌اند پذیرفته نخواهد شد:

تیسره ۱- و ذرات امور خارجه می‌تواند با درخواست مأموریت مجدد اشخاصی که در مدت خدمت یا مأموریت رسمی خود در ایجاد روابط حسنه بین دولت متبوع خود و دولت ایران ساهی بوده‌اند با تصویب کمیسیون خارجه مجلس شورای ملی موافقت نماید.

تیسره ۲- اتباع خارجه که در ایران بتجوی ازانحاء سابقه دخالت در امور داخلی ایران را داشته‌اند از ورود بخاک ایران ممنوع خواهند بود.

ماده دوم- از تاریخ تصویب این لایحه قانونی ایجاد کنسولگریهای خارجه در هر نقطه از کشور با پیشنهاد وزارت امور خارجه و تصویب کمیسیون خارجه مجلس شورای ملی خواهد بود.

ماه سوم- وزارت امور خارجه مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد.

بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم مرداد ماه ۱۳۳۱ لایحه قانونی محدودیت

ورود اتباع خارجه مشتمل بر ۳ ماده و ۲ تیسره تصویب میشود

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

تاریخ دوم دی ماه ۱۳۳۱

۷۴- لایحه قانونی معادن

تاریخ انتشار در روزنامه رسمی ۸ دی ماه ۳۱

ماده ۱ (مواد معدنی موجوده در روی زمین یا زیر زمین از نظر اجرای این لایحه قانونی بطبقه قانسده گانه زیر تقسیم میشود:

طبقه اول - مواد معدنی که معمولاً بصرف کارهای ساختمانی میرسد مانند سنگ - گچ - سنگ آهک - سنگهای ساختمانی - سنگ مرمر - خاک رس رماسه و امثال آن .

طبقه دوم عبارتند از :

الف - مواد معدنی فلزی مانند آهن - کرم - منگانهز - کبالت - مس - آنتیموان - قلع
روی - جیوه - سرب - وانادیوم و امثال آن و همچنین فلزاتی مانند طلا - نقره - پلاتین
و امثال آن .

ب - نیترا تها - فسفات ها - نمک طعام - نمکهای قلیایی - برانها - ماییزی و نمکهای
نظیر آن و آبهای طبی و معدنی و امثال آن .

ج - سوخت های جامد مانند ذغال سنگ - اینیت - تورپ - سنگ های پیتومی و
امثال آن .

د - خاک سرخ - گوگرد - پنه نسوز - خاک نموز و امثال آن.

ه - سنگهای قیمتی مانند الماس - زمرد - یاقوت و امثال آن .
طبقه سوم عبارتند از :

الف - کلیه مواد نفتی و قهرو گازهای طبیعی و امثال آن .

ب - کلیه مواد رادیو آکتیو مانند رادیوم - توریم و اورانیوم و کلیه موادی که جهت استفاده نیروی اتمی بکار میروند .

تبصره - نسبت به موادی که نامبرده نشده و از جهت طبقه بندی مورد تردید واقع شود و همچنین مواد معدنی که شامل چند ماده از یک طبقه یا قسمتی از مواد مندرج در یک طبقه و قسمتی از مواد مندرج در طبقه دیگر باشد بر حسب نظر و تصویب شورای عالی معادن نوع و طبقه آنها معلوم خواهد شد .

ماده (۲) الف - معادن طبقه اول در هر ملکی که واقع باشد متعلق صاحب آن ملک است و معادن واقع در اراضی که تا تاریخ تصویب این لایحه قانونی به ثبت نرسیده و با مالکیت آن در مراجع قانونی مسلم نهود متعلق بدولت است .

تبصره - اختلاف در مالکیت اراضی که معدن در آن واقع است مانع از عملیات بهره برداری معدن از طرف دولت نخواهد بود فقط بهره مالکانه طبق این لایحه قانونی در صندوق وزارت دادگستری تودیع و پس از صدور حکم قطعی بصاحب حق داده میشود .

ب - معادن طبقه دوم - اکتشاف بهره برداری از معادن طبقه دوم طبق مواد مقرر در این قانون از طرف دولت با مستقیماً عملی شده و یا بموجب پروانه استخراج موسسات و اشخاص و اگذار میشود اشخاصی که معادن طبقه ۲ در اراضی آنها واقع است حق الارض طبق ماده ۱۳ بآنجا پرداخت میشود .

ج - معادن طبقه سوم مطلقاً متعلق بدولت میباشد .

ماده (۳) اکتشاف و بهره برداری از معادن طبق آیین نامه هاییکه بر اساس زیر تنظیم میگردد تدوین و اگذار میشود .

الف - معادن طبقه اول - مالکین زمین با پرداخت حقوق دولتی و رعایت آیین نامه های معادن و با اجازه وزارت اقتصاد ملی میتوانند از آن بهره برداری نموده و با آنکه بهره برداری آنها بدیگرها و اگذار نمایند .

تبصره - در صورتیکه مالک زمین نخواهد یا نتواند معادن واقع در ملک خود را استخراج نماید دولت میتواند شش ماه پس از ابلاغ اخطار با وضع آیین نامه مربوطه بنحوشایسته از آن بهره برداری نموده و بهره مالکانه آن را طبق ماده ۱۳ مالک بپردازند .

ب - معادن طبقه دوم - اکتشاف با استخراج این معادن منوط بدربافت پروانه اکتشاف و با استخراج از طرف وزارت اقتصاد ملی است .

ج - معادن طبقه سوم - اکتشاف و استخراج معادن این طبقه فقط بوسیله دولت عملی میگردد

ماده (۴) کاهف معدن کسی است که پروانه اکتشاف از وزارت اقتصاد ملی تحصیل نموده و بر طبق آیین نامه اکتشاف عمل کرده و اکتشاف معدن بدین ترتیب و گواهی نامه کشف بدین نام اوصاف شده باشد .

تبصره - مدت اعتبار گواهی نامه کشف از تاریخ ثبت ۲۵ سال خواهد بود .

ماده ۵ - پروانه اکتشاف به کمی که موافق آیین نامه اکتشاف تقاضای کشف نماید داده میشود مالک زمین نمی تواند از عملیات اکتشافی در زمینهای خود جلوگیری نماید ولی اگر محل اکتشاف معدن در باغات مشجر و اراضی مزروعی و حریم قنوات و آبیه باشد باید قبل از ضابط مالک تحصیل شود در صورت بروز اختلاف بین مالک و اکتشاف کننده رای معاکم صالحه قاطع خواهد بود هر گاه کیسکه پروانه اکتشاف بنام او صادر شده بشرایط و مدت مندرج در آیین نامه اکتشاف عمل ننماید وزارت اقتصاد ملی پس از رسیدگی پروانه او را انقو و برطبق مقررات این لایحه قانونی بمقتضای دیگری واگذار خواهد نمود.

ماده ۶ - دارنده گزاهی کشف در ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ صدور گواهی مزبور می تواند از وزارت اقتصاد ملی درخواست صدور پروانه استخراج را بنماید در صورتی که شورای عالی معادن صلاحیت فنی و مالی او را تصدیق نماید پروانه استخراج بنام او صادر خواهد شد.

پس از گذشتن مدت مزبور و با رد درخواست کاشف از احاط عدم صلاحیت فنی و مالی وزارت اقتصاد ملی میتواند پروانه استخراج را بر طبق مقررات این لایحه قانونی ماده ۱۰ به شخص ذمه صلاحیت دیگر اعطاء نماید در این صورت استخراج کننده حقوق کاشف را بر طبق ماده ۱۵ باید بپردازد چنانچه معدن کشف شده در اراضی اشخاص واقع شده باشد دارنده پروانه استخراج حق الارض را بر طبق این لایحه قانونی بمالك خواهد پرداخت و اگر معدنی در زمینهای دولتی یا بلاصاحب باشد این حق الارض متعلق بدولت است.

تبصره - فقط کاشفین که پروانه اکتشاف آنها پس از تصویب این لایحه قانونی صادر شود حق استفاده از مزیت در اخذ پروانه استخراج برای معادن واقع در زمین های اشخاص را دارا خواهند بود.

ماده ۷ - در مقابل هزینه هایی که برای انجام و رسیدگی امور مربوط پروانه های اکتشاف صرف میگردد دارندگان پروانه موظفند برای هر سال و هر کیلو متر مربع زمین مورد درخواست اکتشاف خود مبلغ ده ریال در مقابل دریافت قبض بصندوق اداره معادن وزارت اقتصاد ملی بپردازند.

تبصره ۱ - از یک کیلومتر مربع کمتر یک کیلو متر مربع محسوب و شروع مدت از اول ماهی خواهد بود که در آن ماه درخواست پروانه در دفتر اداره معادن وزارت اقتصاد ملی ثبت شده باشد.

تبصره ۲ - حداثر وسعت زمین مورد درخواست اکتشاف چهل کیلو متر مربع خواهد بود.

ماده ۸ - پروانه های اکتشافی که تاریخ تصویب این لایحه قانونی صادر شده در صورتی بقوت خود باقی مینماید که در ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب این لایحه دارندگان آن ها به وزارت اقتصاد ملی مراجعه کرده و پروانه های خود را با مقررات این لایحه قانونی تطبیق دهند.

تبصره - دارندگان پروانه اکتشاف موظفند در نوع درخواست گواهی نامه کشف قسمتی از زمین مورد درخواست پروانه خود را که جهت عملیات استخراجی لازم میدانند بمشخصات کامل تعیین نموده و نقشه آن را بیوست نمایند وزارت اقتصاد ملی بدخواست آنها رسیدگی نموده

و با رعایت مقررات اینلایحه قانونی بآنها گزراهی نامه کشف خواهد داد صدور پروانه اکتشاف برای باقیمانده زمین بلامانع خواهد بود.

ماده ۹۰- در موردیکه مدت استخراج و بهره برداری معدنی منقضی شده و یا اینکه بطل قانونی که طبق آئین نامه اجرای این لایحه قانونی تصریح خواهد شد قرارداد استخراج یا بهره برداری فسخ شده وزارت اقتصاد ملی نسبت به بهره برداری آن طبق مقررات اینلایحه قانونی رفتار می نماید.

ماده ۹۱- وزارت اقتصاد ملی نسبت به بهره برداری معادن کشور می تواند یکی از طرق زیر اقدام نماید.

الف- راسا نسبت به استخراج معدن عمل نماید.

ب- حق استخراج خود را بیکي از مؤسسات یا سازمان های دولتی دیگر واگذار نماید.

ج- طبق آئین نامه استخراج شرایط بهره برداری معدنی را از حیث صلاحیت استخراج کننده و طرز و مدت استخراج تعیین نموده و میزان درآمد دولت را که در نتیجه های الف و ب ماده ۹۲ مندرج است حداقل قرار داد بین کسانی که صلاحیت فنی و مالی آنها قبلا معرز شده باشد بزیاده بگذارد.

ماده ۹۱- چنانچه برشود با مالی معائن ثابت شود دارنده پروانه استخراج یا بهره بردار بشرایط و مدت مندرج در آئین نامه استخراج عمل ننموده وزارت اقتصاد ملی می تواند - پروانه مزبور را فسخ نموده و طبق ماده ۹۰ عمل نماید و دارنده پروانه استخراج یا بهره بردار در صورت ابطال پروانه یا قرارداد حق مطالبه خسارت از لحاظ ابطال - پروانه یا قرارداد را ندارد.

ماده ۹۲- استخراج کننده معدن حقوق دولت را بترتیب زیر می بردارد

الف- برای مواد معدنی طبقه اول ۵ درصد از محصول استخراج شده بر طبق آئین نامه استخراج در سر معدن یا بهره بردن بشرخ روز و انتخاب هر يك از دوش طبق تشخیص دولت است.

ب- برای مواد معدنی طبقه دوم چهار درصد از محصول استخراج شده در سر معدن بر طبق آئین نامه استخراج یا بهای آن به نرخ روز و انتخاب یکی از دوش به تشخیص دولت است.

ماده ۹۳- بهره مالکانه برای معادن طبقه اول و حق الارض برای معادن طبقه دوم ۲ درصد محصول استخراج شده بر طبق آئین نامه استخراج در سر معدن یا مامدل بهای آن بشرخ روز و انتخاب هر يك از این دوش طبق اختیار دولت است.

تبصره- برای کلیه پروانه های استخراج صادر شده قبل از تصویب این لایحه قانونی آنچه دولت بابت حقوق بهره مالکانه یا بستی دریافت نماید از تاریخ تصویب این لایحه قانونی بموجب مقررات این ماده و ماده ۹۲ دریافت خواهد داشت

و نسبت به قراردادهاییکه بین مالک و استخراج کننده منعقد شده است مادام که آن قراردادها بقوت خود باقی است بر طبق شرایط همان قرارداد عمل خواهد شد مشروط بر اینکه نسبت به معادن مذکور در پروانه استخراج شروع بعمل شده باشد.

ماده ۱۴ - بهره بردار موظف است علاوه بر بهره مالکانه و با حق الارض خسارات وارده بملک را از هر جهت بر طبق رای معاکم صالحه بپالک بپردازد.

تبصره ۱ - خسارات ناشیه از عملیات اکتشافی نیز مشمول همین ماده است.

تبصره ۲ - در اراضی دولتی و یا بلاصاحب خسارات ناشیه مذکور در این ماده بدون تعلق میگردد.

ماده ۱۵ - استخراج کننده معدن مکلف است حق اکتشاف را بشرح زیر بکشف معادن طبقه دوم بپردازد.

الف - نیم درصد محصول استخراج شده طبق آیین نامه استخراج در سر معدن یا بهای آن بخرج روز با اختیار کشف از تاریخ شروع استخراج تا مدت اعتبار گواهی نامه کشف، ب - هزینه عملیات اکتشافی بترتیبی که در آیین نامه مربوط مقررات.

ماده ۱۶ - مدت بروانه استخراج معادن متفاوت نوع معدن و بر طبق آیین نامه استخراج نباید از ده سال کمتر از ۳۰ سال زیاد تر باشد.

ماده ۱۷ - مالک هر ملکی باید زمینها و مستعداتی را که از نظر بهره برداری برای ساختمان فنی و غیر فنی واحداث جاده و دکویل و سیمهای تقاله و غیره مورد احتیاج باشد به میزان عادلانه در مقابل دریافت اجاره بها یا قیمت آن به بهره بردار واگذار و منتقل نماید:

چنانچه در مساحت اراضی و مستعداتی که مورد احتیاج بهره بردار است و یا اینکه بایستی قیمت مزبور با اجاره یا بملکیت او واگذار گردد اختلافی روی دهد بهره بردار باید به شورای عالی معادن مراجعه کند و رای شورای مذکور از حیث تروزی بودن اراضی و مستعدتات با ذکر مساحت و تعیین مشخصات رای استخراج و همچنین از حیث اینکه ملک مزبور باید با اجاره داده شود یا بملکیت بهره بردار درآید برای طرفین قطعی و لازم اجرا است.

هر گاه از حیث بها با میزان اجاره های اراضی و مستعدتات در آن اختلاف حاصل شود دادگاه شهرستان محل بقاضای استخراج کننده در ظرف ۳۰ روز از تاریخ دستور تصرف اراضی مورد تقاضا را بشرط پرداخت یا تمهید پرداخت بها با اجاره بها تعیین شده بفتح استخراج کننده صادر خواهد کرد.

مالک زمین متواند برای تعیین قطعی میزان اجاره بها یا برای اراضی و مستعدتات خود از طریق نادری طبق آیین دادرسی مدنی دادگاه شهرستان محل مراجعه نماید. هیئت داورى در ظرف دو ماه از تاریخ رجوع و خارج از نوبت قیمت عادلانه اجاره بها یا بهای زمینها و مستعدتات را در نظر گرفته رای صادر میکند.

مقصود از بهای عادلانه با قیمت عادله باقیمت عادلانه زمین و جوی است معادل اجاره بها یا مالک مشابه یا بهای زمین هائیکه در مجاورت زمینهای مورد نیاز بهره برداری باشد و منظوری که بهره بردار از خرید با اجاره داد معطل قادر نظر گرفته نمیشود.

تبصره ۱ - کشف و یا بهره بردار مجاز نیستند بقنوات دائم آسیب برسانند.

تبصره ۲ - سازمانها و شرکتهاى معدنی دولتی مشمول این ماده میباشدند.

ماده ۱۸ - برای انجام وظائف مذکور در این لایحه قانونی و منظور تنظیم و تصویب طرحهای لازم جهت توسعه امور اکتشاف و استخراج معادن و اجرای روش واحد در استفاده

الذخائر معدنی کشور شورای عالی معادن مرکب از ۶ نفر اشخاص زیر در وزارت اقتصاد ملی تشکیل می‌شود :

وزیر اقتصاد ملی یا قائم مقام او - مدیر عامل سازمان برنامه یا قائم مقام او - رئیس اداره کل معادن یا قائم مقام او و یک نفر از روساء یا مستشاران دیوان کشور به معرفی وزارت مامدگسری - یک نفر از استادان دانشگاه که مهندس معدن باشد به معرفی دانشگاه تهران و یک نفر مهندس و کار شناس معادن به معرفی وزیر اقتصاد ملی که سه نفر اخیر برای مدت ۴ سال انتخاب خواهند شد .

تیسره - وظائف و مدت و طرز تشکیل جلسات و تعیین حق حضور طبق آیین نامه جداگانه می‌باشد که بعداً بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۹ - دولت می‌تواند از نظر مصالح عمومی کشور اکتشاف و استخراج و بهره - برداری قسمتی یا نوعی از معادن را بحدود تخصیص دهد در این صورت باید با رعایت بهره مالکانه یا حق الارض صاحبان ادای و حقوق کسانی که بر طبق این قانون حق برای آنها در آن معادن شناخته شده باشد عمل شود .

ماده ۲۰ - (وزارت اقتصاد ملی مکلف است در کلیه معادن کشور از لحاظ جلوگیری از حیف و میل ذخایر معدنی و اجرای تمهیدات اکتشاف کنندگان و بهره برداران و همچنین از نظر مراعات بهداشت و سلامت کارکنان معادن بر طبق آیین نامه که بتصویب هیئت وزیران می‌رسد نظارت دائم بنماید .

ماده ۲۱ - وزارت اقتصاد ملی کلیه آیین نامه ها و مقررات مربوط به طرز اجرای این لایحه قانونی را تهیه و بتصویب هیئت وزیران می‌رساند .

ماده ۲۲ - وزارت اقتصاد ملی موظف است دستگاه مجبزی جهت راهنمایی و کمک با کشف و استخراج و نقشه برداری و زمین شناسی و نظارت بر معادن کشور ایجاد نماید برای هزینه انجام این امور مذکور یک چهارم کل درآ مد معادن کشور (با استثناء نفت) اختصاص داده می‌شود . طرز استفاده از این وجه و درآ مد ماده ۷ مشمول مقررات محاسبات عمومی نخواهد بود .

ماده ۲۳ - کلیه امور مربوط به معادن از قبیل راهنمایی برای اکتشاف و نظارت در استخراج و بهره برداری و وصول درآ مد معادن و بطور کلی امور مربوط با اجرای این قانون در وزارت اقتصاد ملی متمرکز می‌شود و معادنی که سازمانها و شرکت های دولتی از آن بهره برداری می‌نمایند مشمول مقررات این قانون خواهند بود .

ماده ۲۴ - روساء و کارمندان و مهندسانی که در ادارات و سازمانها و شرکت های مربوط با امور معادن کار می‌کنند هیچ عنوان چه مستقیم چه غیر مستقیم نمیتوانند در مدت اشتغال بخدمت و دو سال پس از آن در اکتشاف و استخراج معادن ذی سهم باشند .

تیسره - متغلف از مقررات این ماده از خدمت دولت اخراج می‌شود .

ماده ۲۵ - سازمانها و شرکت های معدنی دولتی مجاز خواهند بود با موافقت شورای عالی معادن و تصویب هیئت دولت :

الف - بدون پرداخت حقوق گمرکی و عوارض راه و شهر داری آنچه جهت عملیات اکتشافی با استخراجی و بهره برداری خود لازم بدانند از خارج وارد کنند .

- ب - بدون برداشت بهره مالکانه و حقوق دولت مصالح ساختمانی مورد نیاز خود را از زمینهای باار و دولتی استخراج نمایند .
- ج - جهت عملیات صنعتی معادن مجازا و بلاعوض از اراضی دولتی استفاده نمایند .
- تبصره - محصولات و مصنوعات داخلی راجعاً به مشایخ خارجی تقدم دارند .
- ماده ۲۶ قانون معادن مصوب بهمن ۱۳۱۷ و قوانین و مقررات دیگری که معارض با این لایحه قانونی باشد از تاریخ تصویب این لایحه قانونی ملغی است .
- ماده ۲۷ وزارت اقتصاد ملی و وزارت دادگستری و اداراتی مأمور اجرای این لایحه قانونی میباشد .
- بر طبق قانون اعطای اختیارات مصوب بیستم ارداد ۱۳۳۱ لایحه قانونی معادن مشتمل بر ۲۷ ماده و (۱۶) تبصره تصویب میشود .
- تاریخ سوم دیماه ۱۳۳۱ .

نخست وزیر دکتر محمد مصدق

ترجمه آقای مهدی ملکی

نظریه شخصی سر آر نولد مک نیر رئیس Arnold Mc Nair

با آنکه عقیده اینجناب موافق با نتیجه نظریه دیوان است لیکن چون دلالی که مرا متقد به نتیجه مزبور می نماید کاملاً نظیر دلائل مندرجه در حکم دیوان نیست میل دارم چند کلمه در این مورد اضافه نمایم :

من بدواً بچند نکته که جنبه مقدماتی دارد می پردازم :

با آنکه بموجب منشور جامع ملل و اساسنامه دیوان دائمی دادگستری بین المللی هیچ دولتی مجبور از قبول صلاحیت دیوان نبود مع الوصف قسمت ۲ ماده ۳۶ اساسنامه راه قبول اختیاری این قضاوت را برای کلبه نول باز گذارده بود و این ماده (که عیناً در اساسنامه فعلی دیوان فعلی با جملات کاملاً مشابهی نقل شده است) در واقع بکنوع دهنوشامه دائمی بود که از طرف دیوان از اعضای جامعه ملل شده و مفاد حاکی از قبول تضایق اجباری تمام یا قسمتی از صلاحیت دیوان مندرج در آن باقیه معامله متقابل بود :